

UCHWAŁA NR VI/28/2019
ZGROMADZENIA ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO "EKO SIÓDEMKA"

z dnia 14 czerwca 2019 r.

w sprawie uznania petycji za niezasługującą na uwzględnienie

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r, poz. 506.) oraz art. 9 ust.2 ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 870) uchwała, co następuje:

§ 1. Uznaje się, że wniesiona w dniu 22 marca 2019r. petycja w sprawie: *dwukrotnego zmniejszenia częstotliwości odbierania od mieszkańców miasta i gminy Krotoszyn tzw. mieszanych odpadów komunalnych, z jednoczesnym zachowaniem dotychczasowych stawek odpłatności za tę usługę, jak również w sprawie nierównego traktowania (w przedmiocie odbioru mieszanych odpadów komunalnych) mieszkańców: wiosek, domów jednorodzinnych oraz dużych skupisk lokali mieszkalnych (np. osiedli) nie zasługuje na uwzględnienie.*

§ 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. O sposobie rozpatrzenia petycji Przewodniczący Zgromadzenia zawiadomi wnoszącego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zgromadzenia
Związku Międzygminnego
"EKO SIÓDEMKA"

Dariusz Dębicki

Uzasadnienie

Zgromadzenie Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA”, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji z dnia 5 czerwca 2019r., postanowiło uznać petycję złożoną w dniu 22 marca 2019r. w sprawie: *dwukrotnego zmniejszenia częstotliwości odbierania od mieszkańców miasta i gminy Krotoszyn tzw. mieszanych odpadów komunalnych, z jednoczesnym zachowaniem dotychczasowych stawek odpłatności za tę usługę, jak również w sprawie nierównego traktowania (w przedmiocie odbioru mieszanych odpadów komunalnych) mieszkańców: wiosek, domów jednorodzinnych oraz dużych skupisk lokali mieszkalnych (np. osiedli) za niezastępującą na uwzględnienie, dzielając i przyjmując argumenty zawarte w w/w Stanowisku Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, tj:*

1) Kwestie gromadzenia odpadów komunalnych przez właściciela nieruchomości reguluje m.in. załącznik do uchwały nr XIX/83/2018 Zgromadzenia Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA” z dnia 24.09.2018r. tj. *regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „EKO SIÓDEMKA”*. W myśl zapisu §5 ust.1 regulaminu *„Właściciel nieruchomości zapewnia wyposażenie nieruchomości w pojemniki do zbierania odpadów komunalnych zmieszanych o odpowiedniej wytrzymałości mechanicznej, odpowiadające obowiązującej normie PN-EN 840, w ilości zapewniającej ich nieprzepełnienie przy uwzględnieniu częstotliwości odbierania odpadów określonej w rozdziale IV [...]”*. W przypadku, gdy posiadany przez właściciela nieruchomości pojemnik do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych jest niewystarczający, to zgodnie z powyższym zapisem właściciel może doposażyć nieruchomość w dodatkowy pojemnik, co eliminuje podniesiony w petycji zarzut, iż odpady komunalne zmieszane gromadzone będą w workach.

W przypadku nieruchomości wielolokalowych (bloki, kamienice) niezmieniona została częstotliwość odbioru odpadów komunalnych zmieszanych. Oznacza to, że z wszystkich tych nieruchomości odpady komunalne zmieszane odbierane będą tak jak dotychczas tj. co najmniej raz w tygodniu. W związku z tym argument, iż na osiedlach dojdzie do pojawienia się szczurów bądź nieprzyjemnych zapachów jest chybiony – taka częstotliwość, tj. co najmniej raz w tygodniu, wprowadzona została w momencie wejścia w życie nowego systemu gospodarowania odpadami tj. 1 lipca 2013 r. i przez ponad 5 lat nie zaobserwowano żadnych niepokojących sytuacji.

Natomiast pojawianie się nieprzyjemnych zapachów, much czy szczurów po części prowokują sami mieszkańcy nieruchomości wielolokalowych. Niejednokrotnie można zaobserwować, że mieszkańcy na pojemnikach do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych wywieszają opakowania z przeterminowaną żywnością, czerstwym chlebem bądź

urządzają tam punkt dokarmiania dla okolicznych kotów oraz psów. Nawet przy cotygodniowym odbiorze odpadów zmieszanych z nieruchomości wielolokalowych można odczuć wynikające z opisanej powyżej sytuacji, uciążliwości. Szczególnie w okresach letnich, resztki żywności pozostawione przy pojemnikach na odpady zaczynają wydzielać nieprzyjemny zapach oraz przyciągać gryzonie.

Należy tutaj też przytoczyć fakt, że w roku 2016, mimo obowiązującego wówczas cotygodniowego odbioru odpadów komunalnych zmieszanych z terenu wszystkich nieruchomości na terenie miast, przy niektórych posesjach pojawiły się szczury oraz kuny. Na terenie Krotoszyna przeprowadzono wówczas wcześniej niż planowano akcję deratyzacyjną. Szczury pojawiają się wszędzie tam, gdzie mają swobodny dostęp do żywności. W celem ograniczenia bytowania szczurów, odpowiednie służby przeprowadzają deratyzację. Skuteczność tej deratyzacji będzie jednak mocno ograniczona, jeśli mieszkańcy sami nie przestaną stwarzać możliwości dla bytowania szczurów. Jeśli żywność nadal będzie wystawiana przy osiedlowych pojemnikach, żadna akcja deratyzacyjna oraz zwiększona częstotliwość odbioru odpadów nie odniesie spodziewanych rezultatów.

Odbiór odpadów komunalnych zmieszanych co dwa tygodnie (z terenu nieruchomości jednorodzinnych) jest powszechnie praktykowany, nie tylko w okolicznych gminach, ale i w całej Polsce. Jest to częstotliwość, która pozwala pogodzić racjonalne koszty odbioru odpadów z rzeczywistą ilością odpadów komunalnych zmieszanych, powstających w gospodarstwach domowych. Gminy sąsiadujące ze Związkiem Międzygminnym „EKO SIÓDEMKA”, w których odbiór odpadów komunalnych zmieszanych odbywa się co dwa tygodnie to: m.in. Ostrów Wielkopolski, Jarocin, Koźmin Wielkopolski czy Milicz. Natomiast w Rozdrażewie odbiór odpadów komunalnych zmieszanych od właścicieli nieruchomości odbywa raz w miesiącu. Z ogólnodostępnych informacji wynika, że taka częstotliwość, przy właściwym segregowaniu odpadów przez właściciela nieruchomości jest wystarczająca. Taka częstotliwość jest również dopuszczona prawnie, m.in. w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Po pięciu miesiącach od wprowadzenia przez Związek Międzygminny zmiany w częstotliwości odbioru odpadów komunalnych zmieszanych od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych oraz po wydzieleniu popiołu i żużli ze strumienia odpadów komunalnych, zaobserwowano pozytywny trend w gospodarowaniu odpadami komunalnymi przez mieszkańców Związku. Pomimo znaczącej podwyżki opłat za zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych przez Regionalny Zakład Zagospodarowania Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Ostrowie Wielkopolskim, gdzie zgodnie z przepisami muszą trafić wszystkie odpady komunalne zmieszane z terenu Związku, chwilowo udało się zbilansować wciąż rosnące koszty. W myśl obowiązujących przepisów prawa, system gospodarowania

odpadami komunalnymi winien być „samofinansujący”, tj. wysokość opłaty, którą uiszczają mieszkańcy, musi wystarczyć na finansowe pokrycie funkcjonowania całego systemu. Takie uwarunkowania obligują Związek do dostosowania wysokości opłat pobieranych od mieszkańców do ponoszonych wydatków na odbiór i zagospodarowanie odpadów. W sytuacji, gdyby odbiór odpadów komunalnych zmieszanych odbywał się w cyklu cotygodniowym, koszty odbioru byłyby znacznie większe i opłaty uiszczane przez właścicieli nieruchomości nie wystarczyłyby na pokrycie obsługi całego systemu. Wnoszona przez właścicieli opłata w wysokości: 13,00 zł, w przypadku selektywnego zbierania odpadów oraz 26,00 zł, w przypadku zbierania odpadów bez ich uprzedniej segregacji, winna pokrywać m.in.: koszty odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych zmieszanych, wszystkich frakcji zbieranych selektywnie (tworzywa, metale, szkło, papier, popiół), frakcji odpadów wielkogabarytowych, leków, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. W związku z powyższym obecnie obowiązujące stawki za odbiór i zagospodarowanie odpadów od właścicieli nieruchomości skalkulowane są na poziomie pozwalającym na pokrycie kosztów całego systemu. Należy tutaj ponownie podkreślić, że pozostawienie częstotliwości odbioru odpadów w cyklu cotygodniowym oznaczałoby podniesienie opłaty uiszczanej przez mieszkańców już od stycznia 2019 r.

Mając na uwadze powyższe dane oraz fakt, że ceny za zagospodarowanie odpadów zmieszanych w związku z nowymi wymaganiami (obowiązek wprowadzenia monitoringu wizyjnego na składowiskach odpadów, wzrost tzw. opłaty marszałkowskiej, obowiązek wpłacenia tzw. zabezpieczenia roszczeń przez instalację, wzrost kosztów pracy osób zajmujących się zbieraniem i przetwarzaniem odpadów) będą rosnąć, Związek podjął decyzję o zmianie częstotliwości odbioru odpadów komunalnych zmieszanych, m.in. celem wywarcia nacisku na mieszkańców, aby rzetelniej segregowali odpady. Działania te poskutkowały większą ilością odpadów zbieranych selektywnie oraz spadkiem masy odpadów zmieszanych (wielu mieszkańców Związku przyznawało, że cotygodniowy odbiór odpadów zmieszanych w żaden sposób nie zachęcał do prowadzenia rzetelnej, selektywnej zbiórki).

Poniższa tabela zawiera dane dot. odbieranych mas odpadów segregowanych z terenu miasta i gminy Krotoszyn w latach 2017-2019, w analogicznych okresach tj: w miesiącach styczeń-kwiecień:

styczeń-kwiecień (dane w Mg)			
rodzaj odpadu / rok	2017	2018	2019
tworzywa sztuczne	196,330	234,340	307,940
szkło	213,180	233,550	257,260
papier	45,590	49,040	61,300
suma	455,100	516,930	626,500

Ww. dane pokazują, iż w sposób znaczący wzrósł odsetek odpadów komunalnych zbieranych selektywnie, szczególnie w przypadku tworzyw sztucznych (wzrost o 19,36% w roku 2018 w stosunku do 2017 oraz wzrost o 31,40% w roku 2019 w stosunku do roku 2018). Całościowy wzrost kształtuje się na poziomie: 13,58% w roku 2018 w stosunku do roku 2017 oraz 21,19% w roku 2019 w stosunku do roku 2018. Podczas prowadzonych przez Związek kontroli zaobserwowano, że to właśnie tworzywa sztuczne są najliczniej występującą frakcją odpadów, którą mieszkańcy wrzucają do pojemnika na odpady zmieszane. Cotygodniowy system odbierania odpadów był niewydolny, kosztotwórczy i powodował wrzucanie przez niektórych mieszkańców odpadów segregowanych do pojemnika na odpady zmieszane, co w konsekwencji przedkładało się na wyższe koszty systemu.

Przy prawidłowo prowadzonej segregacji, do pojemnika na odpady komunalne zmieszane powinny trafić tylko te odpady, które w żadnym stopniu nie nadają się do ponownego wykorzystania. Celem racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi jest bowiem maksymalne ograniczenie powstawania odpadów komunalnych zmieszanych tj. takich, które nie nadają się w żaden sposób do segregacji.

2) Po ponad 5 miesiącach od wprowadzenia zmiany w częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych, do Związku nie trafiają już sygnały o potrzebie powrotu do poprzedniej obowiązującej częstotliwości, jak i o niedogodnościach spowodowanych zmianą na odbiór co dwa tygodnie. Związek Międzygminny "EKO SIÓDEMKA", wprowadzając zmiany w obowiązującym systemie, obowiązany jest kierować się przepisami prawa, kosztami ponoszonymi w związku z gospodarowaniem odpadami komunalnymi oraz opiniami mieszkańców i danymi nt. aktualnie obowiązującego systemu. Dynamika zmian na rynku odpadów komunalnych wymusza na Związku określone działania (m.in. dostosowanie częstotliwości odbioru odpadów do potrzeb właścicieli nieruchomości, wydzielenie kolejnej frakcji odpadów tj. popiołu i żużlu oraz zmianę w sposobie zbiórki odpadów biodegradowalnych z tzw. systemu „workowego” na „pojemnikowy”).

Rozpatrując petycję należy również wspomnieć o mieszkańcach nieruchomości jednorodzinnych, którzy podczas różnych spotkań wskazywali, że odbiór odpadów komunalnych zmieszanych z terenu ich nieruchomości co tydzień jest za częsty i nie są oni w stanie zapłacić pojemnika. W rezultacie nie wystawiają go wcale lub pojemnik jest wypełniony tylko częściowo. Natomiast firma wywozowa musi za każdym razem przejechać ustaloną w rocznym harmonogramie „trasówkę”, nawet gdyby nikt nie wystawił na danej ulicy pojemnika. Mając na uwadze głosy wszystkich grup mieszkańców oraz rosnącą cenę za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych, Związek podjął decyzję o zmianie

częstotliwości odbioru tych odpadów od stycznia 2019 roku, co pozwoliło chwilowo utrzymać stabilne koszty oraz zmniejszyć masę odpadów komunalnych zmieszanych, przy jednoczesnym wzroście odpadów segregowanych, co wykazano w tabeli ze str. 3 uzasadnienia.

W kwestii poruszanego w petycji problemu spalania odpadów należy wskazać, że spalanie śmieci w piecach i kotłowniach domowych oraz na wolnym powietrzu jest zabronione, karalne (ustawa o odpadach art. 191 – *„kto termicznie przekształca odpady poza spalarniami odpadów lub współspalarniami odpadów podlega karze aresztu albo grzywny”*) oraz szkodliwe dla ludzi i środowiska. Spalanie odpadów z naruszeniem przepisów jest wykroczeniem zagrożonym grzywną do 5 000,00 zł, a w skrajnych przypadkach może być nawet przestępstwem, za które grozi kara pozbawienia wolności.

Autor petycji w jednej ze swoich internetowych publikacji wskazał, że: *„plastikowe butelki, pudełka, reklamówki, pojemniki; resztki tkanin; stare dywany; meble, których żal wyrzucić, bo przecież się spalą... no i wiele innych „paliw” jest przez wiosnę i lato gromadzone po to, by w pierwsze chłodne dni trafić do domowego pieca (albo domowego kotła centralnego ogrzewania).”* Jest to wystarczająca odpowiedź na pytanie, co spalają w piecach mieszkańcy – nie palą. Oni odpadami komunalnymi zmieszanych, których to dotyczy złożona petycja, tylko odpadami podlegającymi segregacji. W związku z tym należy podkreślić, że zmiana częstotliwości odbioru odpadów komunalnych zmieszanych (przy prawidłowej segregacji) na cotygodniowy ma żadnego wpływu na wzmożone spalanie odpadów przez właścicieli nieruchomości. Przy prawidłowej segregacji mieszkańcy zobowiązani są do wydzielenia m.in. metali, opakowań wielomateriałowych, butelek, licznych tworzyw, worków foliowych, szkła, papieru i tektury, a od 2019 roku wydzielane są także odpady w postaci popiołów i żużli.

Najczęstszymi odpadami, które mieszkańcy spalają w piecach są wspomniane tworzywa sztuczne, butelki, opakowania wielomateriałowe (które odbierane są w ilościach nielimitowanych), ubrania (które można nieodpłatnie oddać w jednym z kilkunastu pojemników usytuowanych na terenie Związku) czy opony (które można bezpłatnie oddać w ilości do 4 szt. na mieszkańca, na jednym z dwóch Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych). Ww. odpady nie są odpadami komunalnymi zmieszanych i mieszkańcy nie mogą ich wrzucać do pojemnika na odpady zmieszane (dopuszcza się wrzucanie tworzyw, butelek czy papieru do odpadów zmieszanych jedynie w sytuacji, gdy właściciel nieruchomości nie segreguje odpadów i wskazał to w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi). Ponad 90% właścicieli nieruchomości na terenie Związku zadeklarowało gromadzenie odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Jeśli chodzi o porzucanie odpadów w parkach, drogach, rowach czy lasach, to rzadko można tam zaobserwować stricte odpady komunalne zmieszane. Zazwyczaj mieszkańcy

pozbywają się w ten sposób odpadów poremontowych/pobudowlanych, zużytego sprzętu elektrycznego/elektronicznego oraz odpadów wielkogabarytowych. Wszystkie te frakcje można nieodpłatnie oddać w jednym z dwóch działających na terenie Związku Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, ponadto raz w roku odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny odbierane są bezpośrednio z nieruchomości, w ramach zbiórki objazdowej. Podrzucanie przez mieszkańców odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, pomimo możliwości nieodpłatnego ich zagospodarowania, świadczy o niskiej świadomości ekologicznej i w sposób negatywny odbija się na środowisku naturalnym.

Uwzględniając powyższe, wszelkie działania Związku powinny być ukierunkowane nie na zmianę częstotliwości odpadów zmieszanych na cotygodniową, ponieważ był to system niekorzystny i bezowocny, tylko na zmianę mentalności mieszkańców. Dodatkowo można zaobserwować, że w przypadku gmin w Polsce, które zmieniają częstotliwość odbioru odpadów, zmiana ta dotyczy zmiany z cotygodniowego odbioru na co dwa tygodnie. Aktualnie na terenie Związku obowiązuje jednakowa częstotliwość odbiorów komunalnych zarówno dla terenów miejskich jak i wiejskich. Należy tutaj podkreślić, że na terenach wiejskich odbiór odpadów komunalnych zmieszanych odbywał się z częstotliwością co dwa tygodnie od lipca 2013r., i w tym okresie nie trafiały do Związku żadne sygnały, że częstotliwość ta jest niewystarczająca.

Cotygodniowy odbiór odpadów komunalnych zmieszanych nie rozwiąże problemu spalania czy podrzucania odpadów, a spowoduje tylko niepotrzebny wzrost kosztów całego systemu i dalsze wrzucanie odpadów segregowanych do odpadów zmieszanych. Jako przykład można tutaj podać, że mieszkaniec wrzucając np. opakowania wielomateriałowe czy butelki PET (są to najczęściej spotykane odpady znajdujące się w pojemnikach na odpady zmieszane) do pojemnika na odpady zmieszane generuje wysokie koszty, ponieważ Związek za odbiór i zagospodarowanie 1 tony tych odpadów musi zapłacić prawie 600,00 zł. W przypadku właściwego posegregowania ww. frakcji i zebrania ich w żółtym worku/pojemniku, koszt ten wynosi nieznacznie ponad 200,00 zł. Mniejsza częstotliwość odbioru odpadów komunalnych zmieszanych jest czynnikiem bardziej mobilizującym mieszkańców do segregowania odpadów komunalnych.

W Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. *w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych*, zawarto szczegółowe wymogi odnośnie obowiązku osiągnięcia m.in. poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, które kształtują się następująco:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia [%]								
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	10	12	14	16	18	20	30	40	50

W związku z powyższymi wymaganiami, Związek zobligowany jest do podejmowania aktywnych działań mających na celu zbiórkę jak największej ilości odpadów segregowanych bezpośrednio od mieszkańców (tzw. segregacja u „źródła”). Po analizie danych z pierwszych 5 miesięcy obowiązywania zmienionej częstotliwości można zaobserwować, że działania te przynoszą wymierne efekty i są korzystne z punktu widzenia ekologii, a przywrócenie poprzedniej częstotliwości tylko uwsteczniłoby mieszkańców w sposobie gromadzenia odpadów, co przedłożyłoby się na gorszą jakość segregacji i dalszy wzrost masy odpadów komunalnych zmieszanych oraz kosztów ich zagospodarowania.

Uwzględniając przytoczone powyżej argumenty, Zgromadzenie Związku postanowiło uznać złożoną w dniu 22 marca 2019r. petycję w sprawie: *dwukrotnego zmniejszenia częstotliwości odbierania od mieszkańców miasta i gminy Krotoszyn tzw. zmieszanych odpadów komunalnych, z jednoczesnym zachowaniem dotychczasowych stawek odpłatności za tę usługę, jak również w sprawie nierównego traktowania (w przedmiocie odbioru zmieszanych odpadów komunalnych) mieszkańców: wiosek, domów jednorodzinnych oraz dużych skupisk lokali mieszkalnych (np. osiedli) za niezastługującą na uwzględnienie.*